

EDITORIAL

¿Autoritat o autoritarisme lingüístic?

El mes passat conclouem esta Editorial afirmant que "ni cap polític, ni cap autoritat te capacitat per a decidir sobre la llengua i el sentiment valencià". Volem ara insistir en este tema.

Antigament les gramàtiques eren **prescriptives**, afirmaven lo que es correcte i lo que no. Ara les gramàtiques son **descriptives**, expliquen l'us que els parlants fan de la llengua; i quan parlen de lo que es "normatiu" fan referència a lo que es normal, a lo que es parla en normalitat hui, que potser no ho fora abans, o deixe de ser-ho en un futur, segons evolucione la llengua a espentes dels seus parlants; el criteri es puix l'us i no una regla **imposta** per uns experts en atenció a abstractes criteris filològics.

Aço es lo que afirma la lingüística actual. I es, per eixemple, el criteri que adopta la **Real Academia Española** (els recordem les rotundes afirmacions de l'academic Arturo Pérez Reverte que citavem en l'Editorial del *Rogle* número 5).

Aixina, les "autoritats" lingüístiques ho son perquè contenen en el respecte dels usuaris de la llengua, que saben que dita "autoritat" estudia la llengua per a fixar lo que es "normal" en cada moment, i no per a impondre res que siga grat als responsables pero alie als parlants. La RAE conta en una tradició de creure del castellà que fa que les seues indicacions siguen ateses; i, a pesar de tot, tampoc falta qui qüestione alguna d'elles; famos es el cas de **Juan Ramón Jiménez**, que tenia el seu propi criteri per al us de les lletres "g" i "j", diferent a la norma de la RAE.

Hi ha casos en els quals no hi cap entitat que faça eixa labor. Es lo que passa en l'angles, que no conta en cap institució oficial que fixe la norma.

En uns atres, per contra, l'autoritat "oficial" es intocable. Un eixemple d'esta classe es troba en el català; des de la seua creació, el **Institut d'Estudis Catalans** fa i desfa al seu **caprig**, sense que ningú qüestione les seues decisions. Valga la següent mostra. En 2000 un investigador, **Albert Rossich**, publicava un treball -del qual donà notícia la premsa del moment- en el qual desvelava que la forma de nomenar les lletres de l'alfabet en català: "ela", "ema", "ena", etc. havia segut un **invent** -la responsabilitat del qual es atribuïble a **Pompeu Fabra**- sense cap tradició prèvia, ya que abans se nomenaven a la manera castellana "ele", "eme", etc, i encara abans: "el", "em", etc. De manera que l'antioix d'una sola persona ha acabat canviant la forma en que els catalans parlen el català. Se pot dir que la llengua catalana no es ya la llengua dels catalans, sino la llengua del IEC; els catalans nomes son usuaris, pero no propietaris.

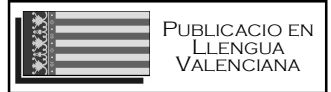
El cas mes extrem d'este comportament el tenim encara mes prop. Potser la **Academia Valenciana de la Llengua** siga, en el mon, l'entitat que tinga mes "autoritat" oficial sobre una llengua. El valencià no es ya dels valencians, sino de la AVL, i els usuaris no pinten absolutament res en les seues decisions (i diguem "pinten", i no "pintem", perquè els membres del **Rogle** no som usuaris d'eixe "valencià" falsificat sino de la llengua valenciana, i vivim completament -i feliçment- al marge de qualsevol indicació de la AVL). Paraules que s'han dit en valencià des de l'Edat Mija, son substituïdes per unes atres que mai ha pronunciat cap valencià parlant (eixemple diafan: la substitució de la clàssica, i moderna, preposició "en" per l'aliena "amb").

Es una entitat **anacronica** -a pesar de la seua recent creació- totalment al marge dels criteris de la lingüística actual.

Mes encara: els catalans, almenys, poden tindre la tranquil·litat de que, encertats o no, els membres del IEC treballen en l'intenció de dignificar i enaltir la llengua catalana. Els valencians, en canvi, sabem que els membres de la AVL treballen des del **despreu** mes profund per la llengua valenciana. De nou n'hi ha prou en un eixemple. La seua **Gramàtica normativa valenciana** continua arrellegant eixa forma catalana moderna de nomenar a les lletres, a pesar d'haver-se publicat en 2006, anys després de demostrar-se que son una invenció importada de les **Rambles**. Per supòst, seguint la seua estratègia habitual, també apareixen totes les atres formes de nomenar-les, pero nomes estan per a dissimular, mentre als chiquets en les escoles continuen ensenyant-los les formes catalanes mes "acurades".

En l'editorial anterior també arrellegavem les següents declaracions que ara repetim: "Francisco Camps afirmó ayer que el día que los valencianos "claudiquen ante cualquier circunstancia de homologación entre el valenciano y el catalán, no será nuestro pueblo. (...) El día que haya una homologación total serán otras autoridades las que decidirán sobre la lengua del pueblo y del sentimiento valenciano" señaló". (*Las Provincias*, 13/02/2009).

Pero es que **YA** son unes atres autoritats les que decidixen sobre la llengua del poble valencià; sobre la nostra llengua decidixen en **Madrid** i en **Barcelona**, decidix el **IEC**, i la seua sucursal, la **AVL**, decidix qualsevol, menys els valencià parlants; i d'esta situació el principal responsable es, precisament, **Francisco Camps**. I per lo que diu del seu poble, no cal que nos considere com a tals, nos pot donar de baixa, quede's en aquells que no es senten orgullosos de ser valencians ni els importe viure permanentment **enganyats**.

LA CITA

Les persones devem el progrés als insatsifets.

Aldous Huxley

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **¿AUTORITAT O AUTORITARISME LLINGÜÍSTIC?**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **AL VOLTANT D'AUSIAS MARCH**
- **ANECDOTARI (XIII)**
- 3
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (XXIX): **PARLEM DE L'ALBARGINA**
- PATRIMONI VALENCIÀ: **ESPAIS DE LLUM (II): L'ARCHIPRESTAL DE VILARREAL**
- RESENYA: **FIRA TROBEMOS**
- 4
- PASSATEMPS
- RONDALLA: **EL LLOP QUE CREGUE QUE LA LLUNA ERA UN FORMAGE**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, pero no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Per a esta Semana Santa tenim una penitència per a voste: fer moltes fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts. I per a Pasqua, una volta llegits, poden usar-los per a fer-se uns cachirulos ben bonicos.

ACTIVITATS CULTURALS ABRIL DE 2009

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Cardona Vives

C/ En mig, 23-9º-27ª. 12001 Castello
Tel. i Fax: 964 20 04 68
www.cardonavives.com

GAV (Grup d'Accio Valencianista)

C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.
Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20

LRP (Lo Rat Penat)

C/ Trinquet de Cavallers, 9. 46003 Valencia C.
Tel: 963 91 09 92
www.loratpenat.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)

C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

3 Abril (divendres) 20:00 h Capella de *Hermanas Adoratrices*, C/ Heman Cortés, 27. Valencia C.
VELADA POETICA-MUSICAL en honor de la **Mare de Deu dels Dolors**.
+Info: **LRP**

4 Abril (dissabte)
VISITA CULTURAL pel centre historic de la **ciutat de Valencia**.
+Info: **LRP**

20 Abril (dilluns)
REPRESENTACIO dels **Milacres de Sant Vicent Ferrer** en els altars del Cap i Casal i d'unes atres localitats.

23 Abril (dijous) 20:00 h. Cassino Antic. Castello.
CONFERENCIA: Germán Reguillo: "Els cavallers templaris".
+Info: **Cardona Vives**

23 Abril (dijous) 20:00 h.
INAUGURACIO de la **EXPOSICIO:**
"Aproximacio a la vida i a l'obra del Patro del Regne de Valencia".
+Info: **RACV**

27 Abril (dilluns) 20:30 h. Av. Blasco Ibáñez, 10 (Café Cinema). Manises
CONFERENCIA: Joan Ignaci Culla: "La Batalla d'Almansa"
+Info: **bibliotecavalenciana@ono.com**

28 Abril (dimarts) 19:30 h. Salo d'Actes de la RACV.
CONFERENCIA: Vicent Ll. Simó Santonja: "La Justicia de Sant Vicent Ferrer en Casp".
+Info: **RACV**

29 Abril (dimecres) 19:00 h. Salo d'Actes de la RACV.
CONFERENCIA: José Segundo Miguel i Sánchez: "Heraldica Borgiana".
+Info: **RACV**

30 Abril (dijous) 20:00 h. Seu del GAV.
CONFERENCIA: Josep Climent: "La iglesia valenciana ante la AVL".
+Info: **GAV**

30 Abril (dijous) 19:30 h. Cassino Antic. Castello
CONFERENCIA: Joan Benet: "La Valencia muda. (Repoblar es tornar a poblar)".
PRESENTACIO DEL LLIBRE: *Apunts Valencianistes* de Julio Filipi
+Info: **Cardona Vives**

Alvancem una activitat per al proxim mes:
Comença el
CURS de Historia i Cultura Valenciana
+Info: **Cardona Vives**

RESENYA BIBLIOGRAFICA J. M.M. V.V.A.A.

Al voltant d'Ausias March

Volums: I (219 pag.), II (82 pag.), III (110 pag.)
Lo Rat Penat, Valencia, 2000.

En esta ocasió recomanem una publicació que s'edità en motiu del 600 aniversari del naixement d'Ausias March, celebrat en 1997. Es tracta de **tres llibres** que, agrupats en un estoig, es presentaven al públic en l'any 2000 i que volgueren ser l'homenaje particular de **Lo Rat Penat** al gran poeta. Es tracta de **Ausias March i els seus manuscrits**, de **Desamparats Cabanes Pecourt**; **L'obra d'Ausias March com a font per al coneixement de la Valencia del seu temps**, de **Mª Luisa Cabanes Catalá** i **Ausias March i la Valencia tardomigeval**, volum este que arregljava les diferents conferències que configuraren el cicle que s'organisà en motiu de l'event. Els dos primers son uns interessants estudis monogràfics, la temàtica dels quals queda reflexada en els mateixos títols.

Ausias March i la Valencia tardomigeval es un conjunt d'estudis, un tant mes breus, puix responien als **texts de les conferències**, els quals, i en conjunt, suponen una aproximació al poeta, a la seua obra i, sobretot, a la societat valenciana d'aquella epoca. Agrupa els següents treballs:

"Ausias March mestre d'amor. Una historia apassionant" de **Artur Ahuir**;
"La musica en el s. XV valencià" de **Josep Climent**;
"La ciutat de Valencia en l'epoca d'Ausias March" de **Juan Luis Corbín**;
"La llengua de sor Isabel de Villena" de **Joan Costa**;
"Valencia i Ausias March" de **Ramon Ferrer**;
"Context sociopolitic i cultural de la Valencia d'Ausias March i el seu entorn personal" de **J. Vicente Gómez Bayarri**,
"L'influencia dels escritors valencians del s. XV en Lluís Vives" de **Angel Gómez-Hortigüela Amillo**;
"Ausias March. Vida i obra" de **Voro López**;
"Status quo de l'història llingüística de Valencia" de **Lleopold Peñarroja**;
"El barreig de Torreblanca" de **Francesc Roca Traver**;
"La vida quotidiana en la Valencia d'Ausias March" de **Daniel Sala**; i "Novetats biogràfiques sobre Ausias March" per **Jesús Villalanzo**.

La llectura d'esta trilogia nos ajudarà no sols a redescobrir a Ausias March sino a tindre una visió de la Valencia que li fon contemporanea. Una obra que deu formar part d'una bona biblioteca. ¡Bona llectura!

ANECDOTARI (XIII)

J.P.B.

¿CONEIXIEU QUE... tant **Galileo Galilei** com **Tycho Brahe** s'interessaren pel treball del valencià **Jerónimo Muñoz**?

En el segle XVI la ciencia en Espanya estava baix minims; no obstant, aparegueren algunes figures que realisaren, a pesar de les dificultats, una labor important. Es el cas de **Jerónimo Muñoz** (1520-1591), professor de matemàtiques i hebreu de l'Universitat de Valencia, qui publicà el *Libro del nuevo cometa*, el qual arregljava les seues observacions sobre la supernova apareguda en 1572. El danes **Tycho Brahe**, el millor astrònom observacional de la seua epoca, estudià el mateix fenomen i volgue un eixemplar del llibre de Muñoz per a contrastar les dos observacions; conseqüentment un eixemplar, pero no trobà a ningú que poguera traduir-lo de l'espanyol.

La publicació d'este llibre supongue una frustració per a Muñoz, pel poc de cas que li feu un públic desinteressat per la ciencia i pels problemes que li ocasionaren les idees que plantejava, contraries a la ciencia aristotelica "oficial". En conseqüència, decidí no tornar a publicar cap llibre mes.

No obstant, a través dels apunts dels seus discipuls el seu treball tingue certa difusió, arribant a **Galileo**, qui utilisà els calculs de Muñoz, mencionant-lo en la seua obra.

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat

Telefon: 617 030 370
rogle@rogleconstantillombart.com

Rogle en Internet

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en:
www.rogleconstantillombart.com, www.cardonavives.com,
www.enkara.org i www.pjvalencianista.org

Parlem de l'albargina

L'albarginera, planta que produïx l'albargina, pertany a la família de les **solanacees** (*Solanum melongena*); té una duració d'un any i una alçària que va dels 30 als 80 cm; de brot endurit per la base, fulles oblongues de color vert intens i a vegades punxoses. La planta dona unes bellíssimes flors d'un blau violàceu, estrelades, de cinc sèpals i cinc pètals, a més dels estams junts en el centre de la corola.

Al seu fruit, la **albargina**, la Naturea l'ha dotat de diferents colorits tots ells irrepetibles i singulars, ja siguen morats completament o entreverats que, regularment, van del violat, clar o fosc, fins a arribar a un **blanc** immaculat o **purpúreu**; però sempre i en totes les varietats, en una **pell finíssima**, forta i al mateix temps brillant com si acabaren de donar-li un fregat de cera. La seua forma, també caprichosa, és a vegades esfèrica o cilíndrica i d'uns 10 a 35 cm de llargària que conté una polpa blanca i suculent plena de llavorettes.

El **valor alimentari** de l'albargina és prou baix, puix oferix un residu sòlit inferior al 8%; les proteïnes no superen el 2%; els glúcids només un 3% i els lípids estan absents; conté en molt chicoteta proporció vitamines A, B i C.

Oferix diverses **possibilitats culinàries**, p.e, com a guarnició de plats de carn o peix; fregides i reboçadetes en ou, acabades de fer i encara calentes... estan per a morir-se de gust; partides pel mig i fetes al forn, en oli d'oliva, sal, **piberroig** i trossets de carn de ternera picadeta.... **¡Ché, qué bo!** – És una especialitat de l'horta de Gandia.

Hui en dia i degut a la producció en hivernàcul, la podem fruir durant tot l'any. Es dona en tots els climes templats. En Espanya destaquen com a productores en quantitat i qualitat, Murcia, Almeria, Málaga i València, especialment la zona de Gandia. Varietats n'hi ha moltes, des de la **Violeta llarga** i la **Rallada de Gandia**, fins a la **Black Beauty**, **Mission Bell**, etc.

RESENYA

Fira Trobem-mos

El passat 29 de març es celebrava en **Burriana** la **II Fira "Trobem-mos"**, un **punt d'encontre** d'associacions i entitats valencianistes i una ocasió per a connectar en la societat valenciana i transmetre-li els ideals i postulats que representen.

Mes de 20 casetes acolliren a entitats que treballen en diferents camps i àmbits, baix el paraigües comu del valencianisme, per a oferir els seus productes (des de publicacions a camisetes, aliments ecològics o plantes ornamentals, i moltes coses més) i promocionar el seu

treball, i tot en un marc de convivència i harmonia.

Esta es una fira que es propon recórrer, en l'ilusió que supón compartir un projecte de revalencianisació de la nostra societat, les diferents comarques del Regne.

Este es el segon encontre organitzat per **Accio Regne de Valencia** i la **Plataforma Jovenil Valencianista**, en la col·laboració extraordinària del **Ateneu Cultural Borriancenc** que, com a entitat amfitriona, s'ocupà de l'infraestructura.

D'èxit podem calificar esta edició a pesar de l'oratge amenaçador, que nomes en el moment de la clausura feu a la pluja protagonista.

A tots, anim, i fins la proxima.

Caseta del Rogle

PATRIMONI VALENCIÀ ESPAYS DE LLUM (II) L'ARCHIPRESTAL DE VILARREAL

L'Iglesia Archiprestal de **Sant Jaume de Vila-real** es la segona seu dins de l'itinerari expositiu "Espais de Llum". La seua factura es del segle XVIII (1752-1779), en projecte original i direcció de la primera fase de **Joan Josep Nadal**. La construcció, que fon finalitzada en 1779, presenta una conjunció de dos plantes: una central i una coneguda en el nom de "hallenkirche" o de saló.

L'actual temple es d'una magnitud poc comuna puix destaca per la seua **grandària** (3.375 m² i 22 m d'alçària). La planta combina aspectes clarament **renaixentistes**

en el desenroll lineal de les naus. Esta composició, conjuntament en l'elegància dels pilars que separen les naus i l'allumenació dramatisada que donen les voltes, conformen un ambient especial que es coneix en el nom de '**iglesies saló**', temples en els quals la nau central no te llum directa sino que li entra de les naus laterals. La torre campanar de la frontera principal es obra de **Agusti Maiquez**. Segons **Viciana** esta iglesia venia a substituir a l'antiga iglesia parroquial gotica que en 1363 ya debia existir.

Elements a destacar d'esta construcció son: el **Altar Major** (1829-1832), obra atribuïda a **Joan Març**, d'estil **neoclassic**; un **medallo** –damunt de l'absit- en l'inscripció "Haec Domus Dei" sostingut per dos àngels entre els quals hi ha un baixrelleu que representa el Sant Sopar; i la **Capella de la Comunió**, d'estil **academicista**, centralisada i de forma quadrada, decorada en els seus murs en pintures realitzades per **Josep Vergara** en el s. XVIII.

El **orgue major**, una de les peces més notables d'esta seu, fon realitzat per la família **Salanova** i es sense dubte el millor exponent que es conserva de l'organeria barroca del Regne de Valencia. Era tan gran el mal estat de conservació, que s'ha hagut de restaurar i reconstruir pràcticament sencer.

Les **intervencions** dels experts de "La Llum de les Imagens" han supost la neteja i restauració integral de totes les fronteres, de les portes i del campanar i la reparació general de les cobertes. De les vora **200 manifestacions artístiques** sobreix el montage de l'antic Retaule de Sant Jaume, obra de l'italià **Paolo de San Leocadio** (1512-1519) que s'ha col·locat front a l'altar major, deixant a la vista la riquesa dels altars laterals decimonònics i l'altar major, tots ells en escultures d'artistes locals (**Ortells**, **J. Pascual**, **Ponsoda**, **Amoros**, etc), el notable "Via Crucis" de **Bernardo Mundana** (Onda) i els quatre grans llenços de **Vicent Castell**.

L'Archiprestal de Sant Jaume fon declarada **Be d'Interes Cultural** en 2004.

L'escenari de l'itinerari expositiu que es desenrolla en Vila-real compren la cronologia que abarca del segle XVI al XVIII, aço es des del Renaixement fins la plenitud del Barroc.

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions. La solucio a peu de pagina.	1. Accio de passar un líquid d'un recipient a un altre. Accio de desviar les aigües d'un riu a un altre.	1.	R	-	-	-	-	-	-
	2. Averiguar el significat ocult d'alguna cosa, per exemple, d'una escritura sifrada o quasi il·legible, d'algun signe, etc.	2.	D	-	-	-	-	-	-
	3. Home que conduïx un taxi.	3.		-	-	-	-	-	-
	4. Titul nobiliari.	4.	V	-	-	-	-	-	-
	5. Regio del pla determinada per dos semirrectes que tenen un origen comú.	5.		-	-	-	U	-	-
	6. Cessacio d'hostilitats, per un temps determinat, entre enemics que estan en guerra.	6.		-	-	-	-	-	-
PARAULA VERTICAL: Participi del verb viure.									

RONDALLA

M^a.A.M.C.

El llop que cregue que la lluna era un formage

Caminava un llop molt famolenc i ya no sabia qué fer per a agarrar algun animal per a menjar-se'l. Anant anant se topetà en una rabosa i li digue:

-Espere voste, senyora rabosa, que me la vaig a menjar.

I la rabosa li contestà :

-Pero mire voste que estic molt prima. No soc mes que pell i ossos.

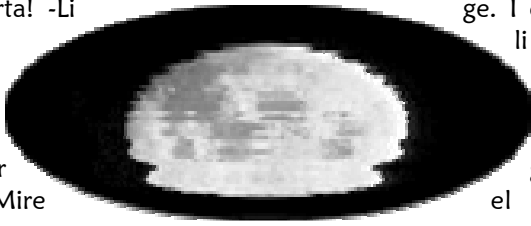
-No, que voste estava molt grosseta l'any passat.

-L'any passat sí que estava grosseta, pero ara he de donar de mamar a les meues quatre rabosetes i a penes tinc prou en lo que menge per a fer llet per ad elles.

-iAixo res m'importa! -Li digue el llop.

I anava a donar-li el primer mos, quan la rabosa li digue:

-Pare voste, per Deu, senyor llop. Mire

que yo se a on viu un home que te un pou ple de formages.

I alla que anaren la rabosa i el llop a buscar els formages. I aplegaren a una casa i botaren unes tapias i arribaren a on estava el pou, i la lluna, que en l'aigua es reflexava, pareixia un formage.

I aguaità la rabosa a la boca del pou i le digue al llop:

-iAi, amic llop, que el formage es molt gran! Mire, aboque's voste i ho vorà.

I el llop aguaità i va vore la lluna i cregue que era un gran formage. Pero, sospitos, li digue a la rabosa :

-Puix be, amiga rabosa, vaja voste a pel formage.

La rabosa obedient, se fica dins d'un dels poals del pou i ana a pel formage. I des de baix li cridava al llop:

-iAi, amic llop!, iqué gran que es el formage!

iNo puc en ell! Vinga voste a ajudar-me a pujar-lo.

-Pero yo no puc -li dia el llop- ¿Com vaig yo a baixar al pou? Puge'l voste a soles.

I la rabosa li digue:

-Pero no siga voste trompello. Pose's voste en l'atre poal i vora com

a i x i n a baixa facilmente al pou.

I de nou la rabosa torna a posar-se en el poal en el qual h a v i a baixat. I el llop se fica en l'atre poal i, com pesava mes, el del llop se va esgolar cap avall, mentres que el de la rabosa pujà amunt. I ahí se quedà el llop en el pou buscant el formage, i la rabosa molt contenta se n'ana a vore a les seues rabosetes.

Adaptacio i traduccio al valencià d'un conte popular castellà

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)

Aboque's de abocar: Inclinar-se a la vora d'un forat per a vore l'interior.

Aguaità de aguaitar: Traure el cap i part del cos d'un lloc en el qual s'està per a vore alguna cosa que ocorre en l'exterior. Deixar-se entrevore's.

Esgolar/ esvarar/ rescolar: Passar suaument un cos per damunt d'un altre.

Famolenc/ famelic: Que te molta fam o necessitat de menjar.

Llop: Mamífer carnivor, semblant al gos, de pelage grisenc, orelles tieses, barra forta i coa llarga en molt de pel.

Prima/ flaca: Que te poca carn.

Rabosa/ renart: Mamífer que menja carn, d'un metro de llargaria inclosa la coa i de pelage pardusc rogenic, molt es-

pes, la coa generalment te la punta de color blanc.

Sospitos/ recelos/ reguardos/ suspicac: Actitut de qui no confia. Tambe es diu de qui, en la seua actitut, dona motiu per a desconfiar.

Trompello/ obtus/ negat/ inutil: Se diu de qui te poca destrea i habilitat.

Solucio: 1. TRANSVAS 2. DESSIFRAR 3. TAXISTE 4. VESCOMTE 5. ANGUL 6. TREUA Vertical: VIXCUT

I RECORDA...Este mes hem triat la paraula **vixcut** (en femeni, **vixcud**) perque a sovint podem vore-la escrita en una ortografia que no es correcta, apareixent la grafia "x" substituïda per una "s". Hem de saber que en tota la flexio del verb viure sempre posarém "x" quan el temps verbal ho requerisca. Eixemple: **vixc**, **vixqui**, **vixca**, **vixquera**...